

MARTÍN KOHAN
«Confesión»

ANAGRAMA
196 PÀGINES

Història i records ▶ Anagrama publica «Confesión», l'última i addictiva novel·la de l'escriptor argentí Martín Kohan, que gira entorn del dolor i de la culpa, amb la dictadura argentina com a teló de fons

«M'interessen la memòria i l'oblit»

Anagrama publica *Confesión*, l'últim llibre del destacat escriptor argentí Martín Kohan (Buenos Aires, 1967). És una crònica, explicada en tres plànols diferents i basada en fets reals, amb la dictadura i el règim de terror del president Jorge Rafael Videla de fons.

MATÍAS CROWDER

■ Un grup subversiu planeja un atac al cor de la dictadura. El seu objectiu és assassinar el cap màxim del terror d'estat, el president Jorge Rafael Videla. Per fer-ho, s'empesquen un pla. Hauran de fer en barca, per un rierol entubat de Buenos Aires, alguns quilòmetres fins a l'aeropiport i deixar-hi un artefacte explosiu. *Confesión* són relats addictius que giren al voltant de Videla, jutjat i condemnat entre d'altres càrrecs com l'ideòleg i executor del segrest, tortura i assassinat de milers de desapareguts.

■ Qui és Videla?

■ Videla va ser un criminal d'Estat, responsable directe dels fets més atroços de la història argentina. També un home correcte, estricte, rigorosament moral (com va dir Borges després de trobar-se amb ell en l'any 1977: «Un cavaller»). No penso aquesta conjunció

en termes de compensació o de matis; al contrari: entenc que accentua l'efecte del que sinistre.

■ Per què tria un personatge tan nefast perquè les històries girin entorn d'ell?

■ Perquè crec que hi ha en aquesta figura una clau en la qual és possible indagar en què consisteix això tan nefast: com funciona, per què funciona.

■ Dolor, culpa, confessions... semblen perseguir els personatges de *Confesión*.

■ Així sembla. Però dirà que tot de manera desplaçada o diferida, suspesa o desviada. Que és el que obre les possibilitats, al meu entendre, per a una narració literària (almenys tal com a mi m'interessen aquestes narracions: ni directes ni explícites).

■ *Confesión* relata les múltiples maneres amb què la monstruositat conviu amb l'absoluta normalitat. Amb quina monstruositat diria que conviu el nostre present?

■ Cap que pugui comparar-se, segons crec.

■ No és la primera vegada que el tema de la dictadura acapara la seva escriptura. Què és el que més l'atrau

Martín Kohan.

d'aquesta època?

■ En aquest passat, com en tot passat, no percebo simplement la realitat dels fets ocorreguts, sinó un camp de sentits en disputa. I així penso la relació entre literatura i història: la possibilitat d'interferir un ordre de sentit (més o menys estabilitzat en la memòria social) amb un altre ordre de sentit, el que la pròpia literatura pot produir sobre aquests mateixos fets.

■ Diu que li interessa l'«oblit col·lectiu», els «falsos records».

■ Exactament. Perquè m'interessa la memòria, m'interessa l'oblit. Quins són els oblitats que fan possible una memòria, i quins són els oblitats que tota memòria inexorablement produeix. I m'interessen, per la mateixa raó, les falles de la memòria, els records equivocats però generalitzats que, a l'ésser compartits, no deixen d'indicar alguna cosa.

■ Vostè escriu a mà i en bars. La pandèmia el va obligar a canviar.

■ No només escriu en bars. També lleigeixo en bars, esmorzo en bars, miro futbol en bars. Les entrevistes les dono en bars. Les trobades amb amics passen en bars. Les reunions de treball també. Així que sí: la vida va canviar amb la pandèmia. No podia ser d'una altra manera. L'escriptura a mà continua, però vaig haver de triar una taula a casa meua on poder posar-me a escriure, perquè reemplaçai les taules de bar.

■ Li he preguntat al principi qui era Videla. Qui és Martín Kohan?

■ Ah, això no ho sé. No en tinc idea. Hauria de pensar-ho.